

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/19895.**

Benyújtás dátuma: **2018-02-19 15:32**

Parlex azonosító: **1EQM70QR0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Sallai R. Benedek (LMP)**

Határozati javaslat címe: **Az infrastrukturális és intézményi fejlesztések szükségességéről a vidéki települések élhetőségének javítása érdekében**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**Az infrastrukturális és intézményi fejlesztések szükségességéről a vidéki települések élhetőségének javítása érdekében**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2018. (.....) OGY határozat

**Az infrastrukturális és intézményi fejlesztések szükségességéről a vidéki települések
élhetőségének javítása érdekében**

1. az Országgyűlés, hivatkozva Magyarország Alaptörvényének XV. és XXII. cikkére, melyek szerint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja”, „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti”, továbbá „Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa”, valamint tekintettel arra, hogy Magyarországon a vidéki élet minősége számos alapellátási, infrastrukturális, intézményi, támogatási szempontból messze elmarad attól, amit az Alaptörvény előír és amit az ország gazdasági teljesítőképessége és az uniós támogatások alapján biztosítani lehetne, az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy:

a) tegye meg a szükséges intézkedéseket, indítson beruházásokat a helyközi vasúti, közúti és közösségi közlekedés olyan színvonalon történő biztosításához, valamint ehhez a mobilitást elősegítő, szociális alapú közösségi közlekedési ártámogatáshoz, amely megfelelő lehetőséget biztosít a járásokon belül és azok tágabb környezetében az oktatási (szakképzési, közép- és felsőfokú) intézmények által a képzettségi szint emeléséhez, az egészségügyi ellátások igénybevételehez; a munkavállalás, a gazdasági fejlődés erősítéséhez. Ennek érdekében az elkövetkező öt évben a szükséges mértékben növelje meg a vidéki területeken az alsóbbrendű - 4 és 5 számjegyű - utak felújítására szánt forrásokat. Az egyes útszakaszok teljes körű rekonstrukciója terjedjen ki a burkolat megerősítésére és szélesítésére, a kopóréteg cseréjére, az útburkolati jelek felfestésére;

b) az adó- és támogatáspolitikával mozdítsa elő a népességfogyás által leginkább érintett kistépüléseken, kisvárosokban a szálláshelyek, vendéglátóhelyek, élelmiszerboltok létrehozását és folyamatos üzemeltetését;

c) gondoskodjon a minőségi bölcsődei, alapfokú oktatási, valamint az idősek intézményi ellátásáról minden városban, illetve 3000 lakosnál nagyobb településen, biztosítva az azok vonzáskörzetében lakók ezirányú igényeit is, valamint az infrastruktúra működtetéséhez nyújtson folyamatos központi segítséget;

d) a helyi adottságoktól függően, a jó nemzetközi gyakorlatok (pl. Dánia, Svájc, Ausztria) figyelembe vételével, különféle megoldások (pl. házi orvosok, egyes szakorvosi szolgáltatások körjárat szerinti biztosítása, orvosi ügyeleti feltételek javítása, gyógyszerek megrendelés útján a falugondnokok, szociális munkások általi helyi kiszállítása, iskolabuszok biztosítása, iskolabusszal elérhető kulturális és oktatási szolgáltatások szükséges körének – pl. idegennyelv tanítás, felnőttoktatás, sport) elérhetővé tételével, mobil élelmiszerárúsítással segítse elő a vidéken élők esélyegyenlőségét;

- e) segítse elő és támogassa a helyi közösségek, demokratikus, szubszidiaritáson alapuló önrendelkezését és az önkormányzatok erősödését;
- f) ösztönözze és támogassa a helyi önellátást biztosító gazdálkodást és egyéb vállalkozások beindítását és működését, többek között a helyi szükségleteket kielégítő közösségi gazdálkodáshoz méltányos módon biztosítson állami földterületeket, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és szaktanácsadást;
- g) tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a közcélú feladatok elvégzése ne közmunka, hanem teljes- vagy részfoglalkoztatás keretében történjen, és ezáltal növekedjen a helyi társadalom jövedelme és önbecsülése, megbecsültsége;
- h) haladéktalanul tegye meg a szükséges lépéseket a gyermekéhezés, energiaszegénység felszámolása érdekében;
- i) kiemelt támogatású életpálya-modell feltételeinek hosszú távú garanciáit megteremtve, a helyi közösség felemelkedését elősegítő programokkal biztosítsa helyi értelmiség letelepedését, alkotó munkáját és a közösségek fejlődését, állampolgári jogaik gyakorlását, társadalmi szolidaritását;
- j) teremtsen meg a szükséges feltételeket a kistelepülések, illetve tanyás térségek közbiztonságának javítása érdekében;
- k) a pénzügyi infrastruktúra fejlesztése érdekében biztosítsa minden 300 fő lakosságszám fölötti településen bankjegykiadó automaták (ATM-ek) elérhetőségét;
- l) a vidéki kistelepüléseken legyen ingyenes a megfelelő sávszélességű internethozzáférés, és kapjanak támogatást a szolgáltatás igénybeviteléhez szükséges eszközök beszerzésére.

2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Magyarország minden állampolgárát egyenlő jogok illetik meg a méltányos, a XXI. századi Európában elvárható és az ország adottságaival és teljesítőképességével arányos életminőségi, környezeti, infrastrukturális és intézményi szolgáltatások biztosításában.

A magyar vidék állapota lesújtó. A lakosság elöregedése, az elvándorlás, a rohamosan fogyó népesség a periférikus elhelyezkedésű településeinket érinti leginkább, de változó mértékben a legtöbb régiónk településeit sújtja.

Magyarországon a falvak jelentős súlyt képviselnek a települések között, a falusi életforma fenntarthatóságának megőrzése Magyarország kormánya számára prioritást kellene, hogy élvezzen.

Magyarországon ma több, mint 2700 község van, ebből közel ezer 500 fő alatti, elsősorban a Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon. A legsúlyosabb népességfogyás az aprófalvakat érinti Magyarországon, ami nem csoda: kevés a munkalehetőség, alacsony a jövedelem, és nehezebben jutnak hozzá a közszolgáltatásokhoz az ott élők. Vas megyében a lakók csaknem 14 százaléka aprófaluban él, de Baranya és Zala népességének is több mint 12 százaléka ilyen településeken lakik. A több mint 1100 aprófaluk mintegy ötöde Baranya megyében helyezkedik el.

A tanyák és tanyás térségek megőrzéséről, fejlesztéséről szóló 49/2009. (V. 27.) OGY határozatban foglaltak 2011. és 2012. évi végrehajtásáról szóló kormányzati jelentés szerint a tanyavilágot illető problémák között is felsorolásra került az elmaradott, nem fejlesztett infrastruktúra.

A KSH 2014-es elemzése alapján 60 falut érintett a teljes elnéptelenedés réme, a statisztikai hivatal szerint ennyi nem érte el a 200 főt a 2011-es népszámlálás idején, valamint ennyien vesztették el népességük legalább 30 százalékát a legutóbbi két census között. Közös jellemzőjük, hogy szinte mindegyikük földrajzi és gazdasági szempontból periférikus helyzetben van - nem ritkán az ország- illetve a megyehatár közelében fekszenek -, a legtöbbjük zsákfaluk. Ezekben a községekben a népességfogyás többszöröse is lehet a nagyobb településekének.

A vidéki kistelepülések, kisvárosok gazdasági életében kiemelkedő lehetne a turizmus szerepe, sőt, mi több, ez az ágazat a megélhetés egyik legfontosabb forrása lehetne. A turisták vonzásának azonban feltételei vannak: a vendégéjszakák gyarapodó száma, a nagyvárosok lakói érdeklődésére is számot tartó hagyományörző rendezvények megszervezése nem képzelhető el a megközelíthetőség európai szintű biztosítása nélkül. A falvaink vonzerejét jelentő épített örökség, a kiemelkedően szép és nyugodt környezet, a csend, és a nemzeti parkok értékét csak akkor tudnák érdemben kihasználni, bevételre, munkahelyekre váltani, ha a településekre vezető alsóbbrendű úthálózat jó minőségű lenne, illetve megfelelő színvonalú közösségi közlekedés

állna rendelkezésükre. A periférikus helyzetű települések többségét ráadásul csak közúton lehet megközelíteni, azaz a tömegközlekedést csak a buszok jelenthetik.

A magyar vidék egésze szenved a kiemelten rossz bel- és külterületi utaktól. A térségi közúti elérhetőség javításának ezért kiemelt kormányzati feladattá kell válnia a jövőben. Az alsóbbrendű úthálózat jelentős mértékű megújulása nélkül nem képzelhető el a vidék életképességének visszaszerzése, a kistelepülések vállalászási aktivitásának növekedése, jövedelemtermelő képességének megteremtése, a helyi kisvállalkozások fejlődése, valamint a helyben lakók életminőségének emelkedése sem. Minden egyes rendbe hozott kilométerrel közelebb kerül a falvakban élő emberekhez az iskola, a kórház, az orvosi rendelő, a munkahely, a színház, élhetőbbé, polgáribb színvonalúvá válik a vidéki élet.

Az ország vidéki területein az elhelyezkedést a lakosság alacsonyabb iskolázottsági színvonala is nehezíti: a kistelepüléseken az országos átlagnál sokkal kevesebbeknek van legalább érettségijük. Ezért indokolt az alapfokú oktatást minél kisebb településeken is magas szinten biztosítani, máskülönben a demográfiai és gazdasági problémák az életkörülményekben meglévő elmaradottságot hosszú távon konzerválni fogják.

Ezeket a problémákat orvosolnia kell akár ennek, akár a következő Kormánynak, ha az Alaptörvény hivatkozott, megkérdőjelezhetetlen fontosságú részeinek meg kíván felelni. Ennek érdekében tegye meg a rendelkezésére álló jogi, gazdasági és intézményi eszközökkel a szükséges lépéseket a vidéki települések lakossága életkörülményeinek javítása érdekében, összhangban az Alaptörvényben rögzített jogokkal, a hazai és nemzetközi egyezményekből és szakpolitikákból eredő kötelezettségekkel, a morális, szociális, és a szolidaritási elvekkel összhangban.

A határozati javaslatok ezen cél elérésének elősegítését szolgálják.